

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet prispieva k vytváraniu a rozvoju sociálneho a občianskeho vedomia žiakov. Prostredníctvom vymedzených pojmov a výkonov sprostredkuje potrebné vedomosti, zručnosti a nadobudnutie spôsobilostí, ktoré im umožnia orientovať sa v sociálnom prostredí a v bežných životných situáciach. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializačnom procese. Vedie ich k poznávaniu svojej rodiny, školy, obce, regiónu, Slovenska a Európskej únie. Učí ich demokraticky myslieť a konáť, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva, umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti, ktorej jedným z dôležitých predpokladov je kritické myslenie.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- získajú vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti,
- realisticky sa spoznávajú, hodnotia seba samých,
- osvoja si pravidlá a normy spoločenského spolunažívania,
- uvedomujú si práva a povinnosti a primerane svoje práva obhajujú,
- preberajú zodpovednosť za vlastné názory, postoje a dôsledky konania,
- uznávajú základné princípy demokracie,
- budujú si tolerantný prístup k iným názorom, postojom, hodnotám a kultúram,
- učia sa aktívнемu občianstvu a osobnej angažovanosti,
- získajú základné vedomostí o sociálnoekonomickej a právnom fungovaní spoločnosti.

*Predmet **OBČIANSKA NÁUKA** pre 6. ročník*

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

Sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet etická výchova, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

Rozsah vyučovania predmetu:

1 vyuč. hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok

Vzdelávacia oblasť - „Človek a spoločnosť“ - 33 vyuč. hodín

Moja rodina - 11 VH

- Rodina, poslanie a funkcie rodiny
- Vzťahy v rodine

- Normy a pravidlá
- Práva a povinnosti (detí a rodičov)
- Medziľudské vzťahy
- Viacgeneračné spolunažívanie
- Príbuzní, priatelia, susedia

Moja trieda, moja škola- 8 VH

- Školská trieda
- Triedna samospráva
- Školská samospráva
- Mimovskyučovacia činnosť
- Mimoškolská činnosť

Moja vlast'- 14 VH

- Obec
- Región
- Slovenská republika
- Státne symboly
- Európska únia

Použité prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj, Enviromentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Dopravná výchova, Ochrana života a zdravia, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, Finančná gramotnosť, Výchova k manželstvu a rodičovstvu.

Predmet OBČIANSKA NÁUKA pre 7. ročník

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

Sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet Občianska výchova, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10AO

Rozsah vyučovania predmetu:

1 vyuč. hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok

Vzdelávacia oblasť - Človek a spoločnosť - 33 vyuč. hodín

Tematický celok/téma

I. Opakovanie učiva 6. ročníka 4 hod.

- Štátne symboly SR
- Štátne sviatky a pamätné dni SR
- Európska únia

II. Postavenie jednotlivca v spoločnosti   14 hod.

- Ľudská osobnosť
- Ľudská osobnosť
- Učíme sa učiť
- Štýly učenia
- Spoločenské (sociálne) skupiny
- Socializácia jednotlivca
- Sociálne vzťahy v skupinách
- Pozície, roly jednotlivca v sociálnej skupine
- Komunikácia v sociálnych skupinách
- Spolupráca v sociálnej skupine
- Využívanie voľného času
- Zdravý životný štýl
- Zdravý životný štýl v našej rodine -projekt
- Postavenie jednotlivca v spoločnosti

III. Sociálne vzťahy v spoločnosti   15 hod.

- Sociálne vzťahy v spoločnosti
- Vznik, vývoj a charakteristika ľudskej spoločnosti
- Štruktúra spoločnosti
- Štruktúra ľudskej spoločnosti - národy
- Sociálne zmeny v spoločnosti a ich príčiny
- Náboženská štruktúra ľudskej spoločnosti
- Potreba tolerancie medzi ľuďmi s rôzny svetonázorom
- Pohyb obyvateľstva na Zemi
- Kultúra, multikultúrnosť
- Sociálne a politické napätie v spoločnosti – vojny
- Sociálne a politické napätie v spoločnosti - extremizmus
- Šikanovanie a jeho podoby
- Život okolo nás
- Participácia v širšom spoločenskom prostredí
- Celoročné opakovanie

Použité prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj, Enviromentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Dopravná výchova, Ochrana života a zdravia, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, Finančná gramotnosť, Výchova k manželstvu a rodičovstvu.

Predmet OBČIANSKA NÁUKA pre 8. ročník

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre vyučovací predmet Občianska náuka schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015- 5129/5980:2-10AO

Rozsah vyučovania predmetu:

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Vzdelávacia oblasť - Človek a spoločnosť - 33 vyuč. hodín

Tematické celky:

1. Presunuté učivo zo 7. ročníka - Náboženská štruktúra ľudskej spoločnosti - Migrácia - Sociálne a politické konflikty - Extrémizmus, vandalizmus, šikanovanie - Kultúra a multikultúrnosť -	4 hod.
2. Občiansky život ako proces formovania demokracie - Občan a občianstvo - Proces formovania občianskej spoločnosti - Vznik štátu - Právny štát - Ústava Slovenskej republiky - Kto nám vládne – štátnej moc - Kto nám vládne – zákonodarná moc - Kto nám vládne – výkonná moc - Kto nám vládne – súdna moc - Demokracia, jej vznik a vývoj - Princípy demokracie - Čo je a čo nie je demokracia - Voľby, volebné právo - Parlamentné a komunálne voľby - Štátnej správe, samospráva - Čo sú ľudské práva a slobody - Základné dokumenty ľudských práv - Práva detí - Niet práv bez povinností - Záujmové a občianska aktivity, činnosť mimovládnych organizácií - Dobrovoľnícka a charitatívna práca - Triedny žiacky a školský parlament - Obvodný (mestský) žiacky parlament	29 hod.

Použité prierezové témy: Osobnostný a sociálny rozvoj, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Ochrana života a zdravia, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Predmet OBČIANSKA NÁUKA pre 9.ročník

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

Sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet občianska náuka, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

Rozsah vyučovania predmetu:

1 vyuč. hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok

Vzdelávacia oblast' - Človek a spoločnosť - 33 vyuč. hodín

Tematický celok/téma

- Úvodná hodina **1 hodina**

I. Učivo presunuté z predchádzajúceho ročníka 2 hodiny

- Triedny parlament
- Žiacky parlament a obvodný žiacky parlament

II. Volba povolania 3 hodín

- Vzdelanie ako hodnota
- Školský systém v SR
- Volba povolania
- Spôsobilosť na povolanie
- Profesijná orientácia

III. Ekonomický život v spoločnosti 18 hodín

- Ekonómia a ekonomika
- Základné ekonomicke otázky
- Typy ekonomík
- Trh, typy trhov
- Trhový mechanizmus
- Dopyt a ponuka
- Vzťah medzi dopytom a ponukou
- Podnikanie
- Základné formy podnikania
- Spotreba, spotrebiteľ
- Opakovanie tematického celku

IV. Finančná gramotnosť	8 hodín
- Osobný a rodinný rozpočet	
- Projektová práca - osobný/rodinný rozpočet	
- Prezentácia projektov	
- Finančné inštitúcie	
- Bankové inštitúcie	
- Produkty a služby báňk	
- Nebankové inštitúcie	
- Poistenie	

Záverečné zhrnutie a opakovanie	1 hodina
--	-----------------

Použité prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj, Enviromentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Ochrana života a zdravia, Finančná gramotnosť, Výchova k manželstvu a rodičovstvu.